

JOHAN BONNY

BISSCHOP VAN ANTWERPEN

DECREET

Onttrekking aan de eredienst van de kerk van Sint-Jan Evangelist te Antwerpen (*Borgerhout*)

Gelet op mijn pastorale taak, waarbij ik een bijzondere apostolische zorgzaamheid dien te betonen en een eindverantwoordelijkheid draag voor het welzijn van de gehele geloofsgemeenschap in het bisdom Antwerpen [canones 381 § 1, 383 § 1 en 391 §1 Codex Iuris Canonici];

Gelet op de definitie van een kerkgebouw in canon 1214 C.I.C.;

Gelet op mijn bevoegdheid kerken terug te brengen tot een profaan en niet onwaardig gebruik, zoals bepaald in canon 1222 § 2 C.I.C.;

Gelet op mijn decreet van 12 september 2018 tot samenvoeging van de parochies Sint-Jan Evangelist te Antwerpen (*Borgerhout*) en Onze-Lieve-Vrouw ter Sneeuw te Antwerpen (*Borgerhout*);

Gelet op het verzoek dd. 19 maart 2018 van de kerkraad van de kerkfabriek van Sint-Jan Evangelist te Antwerpen (*Borgerhout*) en het verzoek dd. 1 juni 2018 van kanunnik Bart PAEPEN, administrator van de parochie Onze-Lieve-Vrouw ter Sneeuw te Antwerpen (*Borgerhout*), om de kerk van Sint-Jan Evangelist, gelegen te 2140 Antwerpen (*Borgerhout*), Sint-Mattheüsstraat 41, aan de eredienst te onttrekken en terug te brengen tot een profaan en niet onwaardig gebruik;

Overwegende dat de kerk van Sint-Jan Evangelist deel uitmaakt van de parochie van Onze-Lieve-Vrouw ter Sneeuw te Antwerpen (*Borgerhout*);

Overwegende dat het kerkgebouw werd gebouwd in 1887-1890 als neoromaanse kerk, naar een ontwerp van 1883 van architecten Hendrik Beyaert en François Baeckelmans, met een sacristie gebouwd in 1898-1899 naar ontwerp van Karel Toen;

Overwegende dat het kerkgebouw sinds 14 september 2009 is vastgesteld als bouwkundig erfgoed en sinds 16 januari 1987 beschermd is als monument;

Overwegende dat de onderhoudskosten voor het kerkgebouw hoog oplopen;

Overwegende dat duurzaam onderhoud een regelmatig gebruik van het kerkgebouw veronderstelt;

Overwegende dat het kerkgebouw gezien zijn grootte en omvang niet meer beantwoordt aan de noden van de plaatselijke katholieke geloofsgemeenschap;

Overwegende dat ook het vaste hoofdaltaar en de zijaltaren aan de eredienst dienen onttrokken te worden in overeenstemming met canones 1212 en 1238 C.I.C.;

Gelet op de toestemming dd. 19 maart 2018 van de kerkraad van de kerkfabriek van Sint-Jan Evangelist te Antwerpen (*Borgerhout*), eigenaar van het kerkgebouw, die zich ertoe engageert om het gebouw een passende nieuwe bestemming te geven voor een profaan en niet onwaardig gebruik, zoals voorzien in canon 1222 § 2 C.I.C., en meer bepaald het gebouw zal verkopen aan de Stad Antwerpen, die het op haar beurt in erfpacht zal geven aan Unizo Antwerpen teneinde het gebouw te herbestemmen tot centrum voor ondernemerschap met aandacht voor inclusie met de buurt;

Overwegende dat deze redenen voldoende ernstig zijn om een beslissing tot onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw te verantwoorden, gekoppeld aan enkele bijzondere voorwaarden en modaliteiten;

Gelet op het positieve advies van de priesterraad dd. 12 september 2018, zoals voorzien in canon 1222 § 2 C.I.C.;

heb ik na grondig overleg besloten :

Art. 1. De kerk van Sint-Jan Evangelist, gelegen te 2140 Antwerpen (*Borgerhout*), Sint-Mattheüsstraat 41, wordt onttrokken aan de eredienst en teruggebracht tot een profaan en niet onwaardig gebruik, om door de huidige eigenaar verkocht te worden aan de Stad Antwerpen, onder de volgende bijzondere voorwaarden en modaliteiten die integraal dienen opgenomen te worden in de authentieke koop/verkoopakte die de eigenaar met de Stad Antwerpen zal afsluiten:

- a) De koper verbindt zich ertoe een kwalitatieve bestemming te geven aan het gebouw waarbij een deel ervan toegankelijk gemaakt wordt voor het publiek. De bestemming moet aansluiten bij de eigenheid van het gebouw die mede wordt bepaald door de historische, religieuze en culturele achtergrond. Elke activiteit of bedrijvigheid die er wordt uitgeoefend moet een waardige en respectvolle invulling vormen voor dit voormalig christelijk kerkgebouw, mag niet imago verlagend zijn noch op enigerlei wijze ingaan tegen de christelijke waarden. Zo zal het gebruik steeds met respect en eerbied voor het gebouw en de oorspronkelijke bestemming als kerkgebouw moeten gebeuren.
- b) De bestemming van het gebouw mag niet worden gewijzigd zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Rooms-katholieke Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger. De Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger kan zijn toestemming weigeren en dient deze uitdrukkelijk te motiveren. In zijn motivering houdt de Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger rekening met bovenstaande bepalingen evenals de financiële gevolgen.

Het verzoek tot bestemmingswijziging dient aangetekend door de eigenaar aan de Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger te worden verzonden met opgave van een omschrijving van de bestemming en de motivatie ervan.

Bij weigering door de Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger zullen partijen onderhandelingen opstarten en proberen tot een voor elke partij aanvaardbare oplossing te komen.

- c) De eigenaar kan het genot van het gebouw uitoefenen door het te verhuren of in erfpacht te geven of er andere persoonlijke of zakelijke rechten op toe te kennen. In dat geval zal de eigenaar deze voorwaarden en modaliteiten opleggen aan de gebruiker.
- d) Bij het verstrijken van de door de eigenaar toegekende zakelijke rechten, zal de eigenaar de Bisschop van Antwerpen bij ter post aangetekend schrijven met ontvangstbewijs hiervan op de hoogte brengen.
De Bisschop van Antwerpen of zijn rechtsopvolger behoudt zich dan het recht voor om het gebouw opnieuw de oorspronkelijke bestemming te geven als kerkgebouw bestemd voor de eredienst. In dat geval valt het beheer van het gebouw opnieuw onder de verantwoordelijkheid van de kerkfabriek van de parochie waartoe het kerkgebouw behoort.
- e) De kerkfabriek of haar rechtsopvolger zal het gebouw kunnen terugkopen in geval de eigenaar de toegelaten bestemming beëindigt, en de andere voorwaarden van huidige clausule niet naleeft. In dit geval zal de terugkoop geschieden tegen de prijs van de eerste verkoop door de kerkfabriek, aangepast overeenkomstig de index der consumptieprijzen.
- f) In geval van doorverkoop of enige andere vorm van rechtsopvolging onder algemene of bijzondere titel (zonder enige beperking) is de eigenaar verplicht huidige clausule op te nemen in de akte van rechtsopvolging, en aan diens rechtsopvolger de verplichting op te leggen om het ook aan diens rechtsopvolger op te leggen.
- g) De kerkfabriek of haar rechtsopvolger beschikt te allen tijde over een recht van voorkoop over het voormelde gebouw. Het recht van voorkoop moet door de kerkfabriek worden uitgeoefend bij ter post aangetekend schrijven met ontvangstbewijs binnen de drie maanden nadat haar, eveneens per aangetekend schrijven met ontvangstbewijs, kennis is gegeven van het voornemen van de eigenaar om tot verkoop over te gaan.

Art. 2. Het vaste hoofdaltaar en de zijaltaren van de kerk van Sint-Jan Evangelist worden onttrokken aan de eredienst.

Art. 3. Er dient een passende bestemming te worden gevonden voor het hoofdaltaar, de zijaltaren en alle andere liturgische voorwerpen en gewijde vaten, na ruggespraak met Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Overheid en met het Centrum voor Religieuze Kunst en Cultuur (CRKC).

Art. 4. Dit decreet wordt opgesteld in drie exemplaren: één voor het diocesaan archief, één voor het parochiearchief en één voor de kerkfabriek.

Art. 5. Dit decreet treedt in werking op 17 april 2019, en dient op gebruikelijke wijze zowel in het bisdom als in de parochie bekend gemaakt te worden.

Antwerpen, 5 april 2019

(Get.)

+ Johan BONNY
Bisschop van Antwerpen

Gezegeld met het bisschoppelijk zegel

(Get.)

(Get.)

Bart PAEPEN
Bisschoppelijk vicaris

Paul SMETS
Kanselier